

SZÉKESFEHÉRVÁR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nádor-utca 7.
TELEFON-SZÁM: 119.
Hirdetések és előfizetési pénzek a kiadóhivatalba küldendők.

Felőlős szerkesztő és kiadótulajdonos:
FENYES LÁSZLÓ.

Előfizetési árak:
Egy évre 16 Kor. — Fél évre 8 K. — Negyedévre 4 K
Egyes szám ára: 10 fillér.
A lap megjelenik: Hétfőn, szerdán és szombaton este 6 órakor.

Adóügyi előadók.

Két kategóriáját ismertem ez ideig az adóügyi előadóknak, akik az adó kivételénél a kincstár érdekeit képviselik. Az első kategóriához tartozó azt mondta: Itt a törvény, ennek a betűjéhez szigorúan ragaszkodom. Behatóan, lelkiismeretesen mérlegeltem és vizsgálom a tényleges állapotokat és ezek alapján, hajthatatlan igazsággal és a legnagyobb alapossgal készíttem el a kivételi tervezetet, de ottl aztan senki ember fia kedvéért el nem térek. Ez az előadó rideg bureaukrata, egyeseknek kellentelen, de — jogalajja van.

A második kategóriához tartozó előadó így gondolkodik: Én a kincstár képviselője vagyok, kötelességem tehát a kincstár érdekeit szem előtt tartani. E végből szigorúan a törvény értelmében járok el. A tényleges állapotoknak, legjobb tudomásom és meggyőződésem szerint, teljesen megfelelő helyes adatokból állított össze javaslataimat. Így aztán megtehető kötelességemnek, melyet a kincstárnak tartozom és egyben az adózó polgárok érdekeinek is szolgálók, amennyiben nem akarok rapid nagyobb adót kivetni, mint amennyire viszonyainknál fogva kötelezhetők. És ha a tárgyalások folyamán olyan momentumok merülnek fel, melyek az én figyelmemet elterelik, akkor nem zárkózom el azoknak komoly igazságos mérlegelése elől, még akkor sem, ha ezen momentumok alapján egyik-másik polgár adóját le is kell szállítani. Mert elővagy, a kincstárnak nem lehet célja, hogy polgárait kiszorítsa adó alakjában, valamint hogy a polgárainak nem kötelessége több adót fizetni, mint amennyit igazság szerint, viszonyainak szigorú szem előtt tartása mellett, rá kivethető.

Enek az előadónak a szemhatára már túlterjed hivatalos helyiségének négy falán. Szigorúan

igazságos, de emellett méltányos is, már amennyire kötelességeinek megértése nélkül az lehet.

A most folyó III. oszt. keresseti adótárgyalások folyamán azonban, mindazok után, amiket szóval és írásban elmondtak, az adóügyi előadóknak egy harmadik kategóriája egész felelősségében domborodott ki, az adózó polgárok féltelére és bosszuságára. Ez Bereczky Miksa ur.

Ez az előadó ur nem nagyon kutatja a viszonyokat és tényleges állapotokat. Szerinte a viszonyos állapot az, hogy valamin a buzakalásból ki kell csépelni a szemetet az utolsó magig, úgy a polgároknak nevezett adóanyagokból ki kell préselni az adót. Mennyit? Minél többet. Igazság? Méltányosság? Ezek oly fogalmak, amelyek az ő terminológiájában nem ismeretesek.

Csakhogy az adózó alany, meg a buzakalás között még az a különbség is van, hogy előbbi nem nyugszik meg oly könnyen a hasból szerzett adatok alapján összeállított kivételi javaslatba, hanem erőlyesen protestál szóban és írásban. Adót fizetni muszáj, de többet fizetni, mint amennyi reájjoggal kivethető, semmiféle előadó kedvéért nem akar és nem fog.

Így történik aztán, hogy a tárgyalások folyamán majdnem minden tételnél hosszu, kemény, izgatott viták keletkeznek, melyeknek vége az, hogy az előadó felelbe, a sok adóól agyonsanyargatott polgár meg íssza, hogyan boldogul. — Azzal az előadó ur ugyan nem törődik.

Mindent pedig szükségesnek tartottam elmondani, ellentétl annak, ami a székesfehérvári külö adókerület adókövetl bizottságában történt. E bizottságnak 12 napon át tartott III. oszt. keresseti adókövetlcséke folyamán egyetlen felelbezés sem jelentett be, sem az előadó, sem az adózók részéről. Sőt, amint Szitta Sándor, adókövetl bizottsági elnöknek, az előadóhoz, dr. Előd Gyula pénzügyi segédtitkárhoz

intézett levelében elmondja azon elismerés és köszönet, amelyben a bizottság az adókövetl részestl, nagy részben az előadó alapos előadói tervezetnek, korrekt megbízható adatainak és humánus eljárásának tudható be, amiért a bizottság neki elismeréséet fejezi ki.

Pedig ezen kivételénél a kincstár érdekei minden tételnél kölben meg lettek óva, de viszont tekintettel voltak arra is, hogy a polgárság is megtalálja az ő igazát.

Íme itt az elnöknek elismerő levele:

Dr. Előd Gyula

pénzügyi segéd-titkár urnak

Helyben.

Mint hogy az alóírott adókövetl bizottságnak tizenegy napon át tartott működése alatt, úgy az egyes közzégek bizalmi férni mint az adókövetlcséke részéről, az adók méltányos, igazságos kiszabása ezimlen folytonosan elismerésben, sőt hálas köszönetben volt alkalma részestl, inditattva érezte magát a bizottság Önnek ezenel kijelenteni, hogy emez elismeréshez legnagyobb részben, az Ön alapos előadói tervezetei, correct adatai s humánus eljárása révén jutott, a miert maga részéről is Önnek köszönetet fejezi ki.

Önök

Székesfehérvár, 1902 június 20.

kész szolgálja

Szitta Sándor

mint a székesfehérvári külö adókerület III-ad osztályu adókövetl bizottságának elnöke.

Íme Bereczky Miksa ur ellenlábasa.

Szemlélté.

T A R C Z A.

A büntársak.

Két csendő a kíséretük. A férfi félhajtott gallérral, melyen a szemébe húzott kalappal — a nő kabátjába burkolódva, hogy az arcát lát-hatalatlanná tegye: így lépnek ki a rácsablakok, lakattal zárt kocsiból. Egy pillanattal később már beszéltek a rendőrpálya kapuján. Kivül az utcán dőszeserődött a tömeg, amely zug, morog; mindentűn hangzik a kiáltás: Itt hoznak Bécut asszony gyilkosait! — Minden ablakban kíváncsi fejek, a kapukban félháborodott vitatkozók.

A homályos szoba melyében iratokkal megter-helt oszka asztal mögött ül a hivatalos bizottság. A sarokban még most is megvretetlen ágy, melynek lábocskáit függőnyei mögött a szanaszét heverő párnák kandikálnak ki.

Az asszonyt bevezetik; kezdetét veszi a vallatás.

Lehorgaszott fölvel, remegő, bizonytalan tekintettel áll a bírái előtt. Bensejéből néhét sóhaj roppan el ajkain át — azután tompa, szakgató hangon szólal meg:

— Nem tudom . . . semmit sem tudok . . .

— Ezt már hallottuk, — mondja a bíró.

— Csakhogy a büntényt szerdára virradó éjjel követték el, ma csak szombat van: tehát sokkal rövidebb idő mult az azóta, semmit nem emlékeztek minden részletre. Hol törtéte el az éjszakát a kedvesével?

— Egy kávéházban. . .

— Melyik kávéházban?

— Már nem tudom.

— Adja ide a zsebkendőjét, — parancsolta a bíró — Ugy, Most pedig magyarázza meg nekem: miként lehetséges, hogy ennek a zsebkendőnek a szakszótát mását találják abban a szobában? Az öné ez itt?

Az asszony önkéntelen mozdulattal nyult a bíró kezében levő második zsebkendő felé. A nagy éres nyvombok, a piros vér nyoma egyszerre fölledtek emelkedetében az egész gyilkosságot . . . A keze lehangyult, kihullt belőle a véres kendő. Az asszony szeméből megeregett a könny . . .

— Tehát az öné, — folytatta a bíró.

— Igen.

— Nos, akkor tehát elmondja a teljes igazságot.

Az asszony kétségbeesett mozdulattal szűkített el egy pillanatra, ij dton nézett szerzetes, mintha az önkénytelenl elsurrant vallomást vissza akar-ná vonni.

— Minden szaváért felelnie kell. Vigyázzon magára! . . . Tehát halljuk.

Megtörtént, a tehet-telenség önkivületében egy-szerre megeregett az asszony szava. Az egész gyilkosságot megvallotta; az előkészítleteket, amint köcskjüket szás lépényi távolban megállították; a köcs megelésítését a lépcsőfokon; — a férfi volt az, aki az ajtót kifeszítette; ő, az asszony örködött, nehogy valaki meglepje őket; aztán következett a

rettenetes hang, amit a kés behatolt az elő husba; tompa zaj; a szekrények feltérese, a butorok széthányása, a hajcsa a pénz után egy gyujtó lényre mellett . . . Aztán a menekvés a meredek falon át, a futás . . . másnap megvették a lapokat . . . a félelem; a földesített nyom! . . .

Az asszony elhallgatott.

— Vessze ki — rendelte el a vizsgálóbíró — és állítsa elő a másikat.

Bevezették a férfit. Az arca rossz, a tekintetében guny és ijedelme. Amikor tudtára adták, hogy a kedvese mindent elmondott, egész testében megrendült; de csak egy pillanatra. Aztán vadul kinkadt:

— Ugy? Nos hát legyen! Igen is mi tettük.

Csakhogy kijelentem, hogy nem azért jöttünk oda, hogy gyilkoljunk. Azt hittem, senki sincs otthon.

— Miért hozta hát magával azt a hatalmas kését? A szeretője mindent elmondott.

— Hazudott! Csak meglepetek, azért használtam.

— Akkor magyarázza meg nekem, honnan van az, hogy az ágy föl volt dalva és véres az egész ágyanyom? A benne fekvőt, akinek a hátán van az első szúrás nyoma, kihuzozták az ágyból, szúrán végig a szobában, abba a sarokba. Minden oda mutat, hogy állambé támadtak rá, és amikor fölriadt, már halálos sebei voltak.

— Valjha be, hogy államban tört rá.

— Nem úgy volt, — felelte a férfi, aki erre a pontra ősszegyezte most minden védelmét. — Nem aludt, amikor beléptem; ott állt az ágy mellett. . .

Zajt csapott és akkor kellett a késemet használnom.

HÍREK.

A tarka- (malacz) szinpad.

Chantante előadásokról voltaképpen nem szokás tudósításokat írni, de a vidéki újságok nem nagyon válogathatják meg anyagjaikat. A városi színház-ban folyt le az előadás, ergo a publikum tudni akarja, hogy mi történt ott, ergo írni kell róla, punktum. Másikülben a bugacse-domb pusztai előlévő visszaköltödi az újságot, kijelentvén, hogy a budapesti lapok is írnak arról, a mi az ő városi színházukban — a Népszínházban — történik, látszik, hogy a vidéki sajtó milyen hátra van, erről sem ad tudósítást, éppen úgy, mint a multkor sem írta meg, hogy a dinnye-utcai sánta suszter összevezet, a buda-úti zöldségárussal, holott azt mondják, hogy kétszer is poton ütötte.

Nehogy a publikum igényein magányjogi sérelem essek, im elmondok a tegnapi színházi esetről egyet s más.

Ott kezdem, a hol legjobban tetszett, a Fodor zongorista parókájánál. Ezt a Fodor Dánielt legutóbb Budapesten az operaház zenekarában láttam, mint second hegedtst a Tristan és Izolda-ban. Azeleőt a Hökörn színházban volt a karmester, majd a „Magyar Színház”-ban zeneigazgató, szóval sokoldalú muzsikusi ő kelme. Mikor aztán az ugorka saládit már huzs krazczerét vesztgette a vendéglőben. Fodor karmester otthagya a Tristan és Izoldát s átállt Baumann Károlyhoz és Végheily Angélahoz. Am mondhatom, hogy Wagner prozise korántsem mulattatta olyan jól Fodor karmester urat, mint ez a tegnapi előadás, a hol a vak zongorista tisztelt teljeslén, ő maga első sorban jöket nevetet a szinpadon történtek. És e nevetés közben a parókája úgy csuszakít a fején s gyöngyöztölt a melegségtől, hogy élvezet volt nézni ezt a vihar-edzett karmester-zongoristát.

Ámde kinek a pap, kinek a papné. Annak a sok házas embernek, a ki tegnap fűrészleléstől szalmaéveségységképpen 8-tól 11 óráig végighallgatta az előadást, nyilván a papnak tetszettek.

A legelső mindig egy kellemetlen ur volt, a ki az egyes számokal bejelentette. A magyarított dummer ugyan. Inkább dummer, mint August. Aztán sorra következtek a chansonek és közben három variete előadás.

A dalok közül legnagyobb érdeklődést termeszeten a „Rózsabimbó és a méh”, ez az nagyon verkitézet angol romance kellette, a mit minden hangulatossága mellett úgy megunkat már az emberek, hogy majdan a hadalkó apa végreendeltet terén, így fog szólni fiához: kincset nem tudok

- Vezessék be az asszonyt! — rendelte a bíró, hogy szembesítse őket egymással.
- Ön tehát azt mondja, hogy nem álomban tört az áldoztatás?
- Nem.
- Belépett — ugy-e? — azzal a szándékkal, hogy csak lojpon?
- Igen.
- A bíró az asszony felé fordul.
- Ön az ellankozóját állította. Igazat mondott?

Az asszony lehorgaszotta a fejét.

— Nem igaz! Hazudt! — pattant fel a férfi erőszakos dthvel.

— Majd az orvos megmondja önnek, hogy a kés igen is a hátán át nyomult a testbe, mialatt az áldozat arczczal a fellelé fordulva mélyen aludt.

— Hazugság! Hazugság!

— Ám legyen! Matassa meg nekünk, hogyan is volt az egész jelenet?

A férfi néhány pillanattal tévován körülnézett, mintha emléket akarná összeszedni. Aztán lassan az azzal felé nézett . . . majd gyors mozdulattal az ott fekvő kék kaptá fel, — a másik pillanattal roa tört kedvesre, aki hangtalanul rogyott le, torkában a gyilokkal.

— Ime, urak! így történt! látták? — kacagott a férfi.

... Kénn az utczán, mint riadó, zugott a kiáltás:

— Gyilkos! . . . haljon meg a gyilkos!

Maurice Level.

örökül hagyni néked édes fiam, de egy jó tanácsot mondok: őrizkedj az emberektől, a kik a rózsabimbó és a méh románcát énekelik, mert ezek minden örömdét lefogják tarolni. A publikum azonban egyelőre megisméltette a dalt: bár te volnál rózsabimbó s én volnék a méh. Az előadja Kornát Berta kiasszony volt, a kiben határozottan több van a felett rózsabimbóból, mint hangból. Mindjárt utána a méh romance parodiája következett. Az irnok, olve irószetala mellett, szintén epedő szívű és szerelmes s a népszert melldőt ékként stylizálja át: bár te volnál a tintalartó, volnék én a szár. A lakatos legény pedig a városliget fái közt álmódoszik a zéról, a melynek ő szeretne a a kulcsa lenni. Baumann Károly adta elő, a ki jó tehetségű, illetve egyetlen tehetséges tagja ennek a röpdől orfeumnak. Ugyancsak ő adta elő A tekinetes ur-t is, a fele Rigó Janosi paródiát. Elmegy London országba, elmondja élményeit, tekintetes urnak szólítják s akkor van csak igazán jó dolga mikor:

Egyzerre csak a nagy állók
Elém áll egy nő,
Tele vót az ékserekekkel
Csupa drágakó,
Nem értem meg hogy mit mondott —
A keszembé nagy piszt nyomott
Meg egy kártyát: gyujjon el a
Tekintetes ur.

Heresegné vót az az asszony.
S ast mondtá szerel.
Hogy engemet a haszamba
Vissza nem ereszt.
Hogy én náta egyo újjek
Csak ő neki hedegjék.
Neki legyek már esszaltul
Tekintetes ur.

Aztán mégis haza jön, haza vonsa a 12 rajkó s most már itthon muszáll, ha többé nem is — tekintetes ur. Mindez persze abban az andante-styilben componálva, a mi a chansoneknek jó hatásoszként, többé-kevésbé pikáns szöveg, romantikus zenével. Az ellentétkből eredő hatás. Ilyen volt A vén kocsis históriája, Dal a kis lánypárd és a többi.

A darabok közül Szomaházy Segéd juhász-a volt a legesikertlebb, a mint a népszimnd tónust karikirozza ki. Az alkalmi szobaleány azután olyan díszesség, a melyet a volt Somosi orfeumban elő nem adtak volna. Az előadók hozzá még lehet főleg pozitíroztak. Hiszen kérem ezek a klyők — illetve Gilberket a Rákosi Szidi sziniiskolájának növendékei . . .

Végül Baumann jól sikerült Fregoli paródiát mutatott be. Ha ez az ötletes chantant-komikus a társasággal mines, az este csúfult töött volna ki, de ez az a tragikuság, a melyben rendszerint csak öreg urak és zöld jogász gyerekek találunk élvezetost, kimentette őket a hinarból. Sőt vasárnap egy újabb előadás akaratlan tartani, majdnem ugyan e lomtossárral.

Talán a színügyi bizottságnak jó volna előbb minden esetben megkérni a repertoirt s nem látatlnaba oda adni akármí észlra a kultura terjesztésére emelt színházat. Múltán színházban volt az előadás, asszonyok és leányok is elbörtöködtek, nem volt valami kellemes helyzetük.

A helygminiszter a Kis Éleclap-ot és a Magyar Figaro-t körrendeletben „szemérmelen” jelölve illeti. Nos, a tarka szinpad semmit sem enged a kis szinpadnak. Ezt talán még sem helyes a Városi Színház-ban portálni?

— **Kitüntetés.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy dr. Vargha Zeigmondnak, Fejérvármegyei tiszti főorvosának a király a magyar nemességét adományozta. A királyi kitüntetés egy érdemeken gazdag s szerte a megyében népszerű tisztviselőnek hosszú évek alatt kifejtett buzgalomáért. A legfelsőbb közirat a következő:

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán dr. Varga Zeigmond Fejérvármegyei tiszti főorvos és törvényes utódainak, nevezetűnk a Közegészségügyi szolgálat terén szerzett érdemei elismerésül a magyar nemességét a „hözserkényi” előnévvel díjmentesen adományozom Kélt Bécsben, 1902. évi június hó 17-én Ferenc József s. k. Gróf Sechenyi Gyula s. k.

— **Változások a honvéd parancsnokságnál.** A székesfehérvári V. honvéd kerületben lényeges változások történtek. A többek közt a 17. honvéd gyalogezred új parancsnokot kap: Schuler Jenő vezérkari alezredes személyében, miután az eddigi parancsnok, Koldány Henrik várakozási állománnyal szabadágoltatott. Ugy erről, illetve a többi változásokról a következő hivatalos közlemény számol be:

Ó Felsége Bécsben kelt legfelső elhatározásával: Koldány Henrik alezredesnek, a székesfehérvári 17. honvéd gyalogezred parancsnokának, a ajeitt feltöltésigát eredménye alapján, mint jelenleg szolgálatkötötlennek, hat hó tartamára várakozási illetékekkel való szabadágolását, Nemes Ede vezérkari testületbeli alezredesnek, a székesfehérvári V. honvédkerületi parancsnokság vezérkari főnökének, az szolgálati állása alóli felmentése és a vezérkari testületben való meghagyása mellett, csapat-szolgálatra a nagyzsebeni 28. honvéd gyalogezredhez való beosztását legkgyelmesebben elrendelni, továbbá Schuler Jenő vezérkari testületbeli alezredést, a kassai III. honvéd kerületi parancsnokság vezérkari főnökét, a székesfehérvári gyalogezred állományában való végleges áthelyezését mellett ezen ezred parancsnokává — baranosi Józsa Győző vezérkari testületbeli őrnagyot, csapat-szolgálatra beosztva a székesfehérvári 17. honvéd gyalogezrednél, a kassai III. és Nagy Pál vezérkari őrnagyot csapat-szolgálatra beosztva a nagyvárdai 4. honvéd gyalogezrednél, a székesfehérvári V. honvédkerületi parancsnokság vezérkari főnökévé legkgyelmesebben kinevezni és végre Vaddsy Ambrus székesfehérvári 17. honvéd gyalogezredhez alezredesnek a brassói 24. honvéd gyalogezredhez való áthelyezését legkgyelmesebben elrendelni méltóztatott.

— **Halálözás.** Rézsvéttel vettk a szomorú hírre, hogy Greizinger Márton, a belví. fiúskolának 48 éven át volt buzgó tanulója, ki nemzedékekét nevelt fel s kinek a város intelligenciájából majd mindenki tanítványja volt, e hó 20-án éjjel 12 órakor, 78 éves korában örök álmára hunyta le a népszimnd 1849. febr. 1-sajétöl egészen 1897. szeptember 1-sajétöl folytonosan a belví. fiúskolában tanított; akkor, betegeskedése miatt nyugalmaba vonult, de egészségét teljesen nem tudta visszanyerni, s főleg fiának, Greizinger Ivánnak, a hírveszes zenekötőnek halála óta folytonosan gyengédkedett, mígmen szenvedésétől megváltotta a jétékony halál. Temetésé holnap délután 6 órakor lesz.

— **A tornaverseny.** A fogymázium és főreáliskola együttes tornaversenye ma délután 5 órakor kezdődött a főreáliskola tágas játékterén. A szép versenyeket a látványzenekar hangversenye mellett nagy közönség nézi végig.

— **Érettségi vizsgálat.** A felnt koroskedelük iskolájában az érettségi vizsgákat, mint az már jeleztük, e hó 18 és 19-én tartották meg és pedig a következő eredménynyel: Jelen éretti: Drochaler Mihály, Kemény Pál, Keresztes Ferenc. Jól éretti: Heisler Ferenc, Rosenberg Móric, Stárk Izidor. Jólretti: Falvy Sándor, József, Szemes, Modor Aladár, Kovács Béla, Stejzina József, Szemes Béla és Székely Géza. Az érettségi jelönltekettek száma 20, ebből hatot két hónapra visszavetették, pótvizgára.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyi miniszter Nagy Zoltán vaáli algyegyőt a duna-adoronyi kir. járásbírószághoz helyezte át.

— **Tüzöltő tanfolyam.** A tüzöltés ügyének országos fontossága, a Budapesti Önkétes Tüzöltő Testület parancsnokságát, a m. kir. helygminiszterium támogatása alapján arra indította, hogy nyári tanfolyamot rendezzen a fővárosban, a hol gyakorlatilag és elméletileg képezik ki a tanfolyam hallgatóit. Hogy a szaktanfolyam célját elérje és a tiszti állásra alkalmas erőket képezzen ki, kívánatosnak tartják az irányított, hogy általános műveltséggel bíró egyének is lépjenek a tanfolyam hallgatói sorába. A tanfolyam ez évi július hó 24-én nyílik meg és augusztus 11 és 12-ik napján megtartja vizsgálatait, a hol is négyfokú osztályozás lesz, 3 tiszti és 1 al-tiszti. A tanfolyam pa-

ranosnokság, hogy mind több hallgatót nyarban az agynek jelentékeny kezeleményeket nyújt a hallgatóknak. Negyven tanfolyam hallgatót teljes elátlással és ingyen elmulasztásban. Július 14-ig kell jelentkezni a testületnél. Az előadás naponta reggel 7-10 és délután fél 5-től fél 8 óráig tart. Pályázat minden félévben előléte, 18-40 éves erőteljes férfi. A jelentkezést tartozik kitöltésével bizonyítványt igazolni. A szükséges egyenruhával a hallgatókat a testület ingyen látja el. Az érdeklődőknek részletes prospektusul szolgál a Magyarországi Nyelvtan-Szövetség elnöksége (Bpest 17, Kossuth Táj-utca 8. szám). Fejérmények Vida Pálhoz, a tiszolói ügy felkes bajnokához is fordulhatnak az érdeklődők.

— **Doktorok egymás köze.** A székesfehérvári orvosok egy része, a hó 1-én bizalmas értekezletet tartott és a gyűlésnek határozata értelmében három helybeli lap-társunkhoz egy *Nyilatkozat*-ot intéztek dr. *Vizteleki Frigyes* orvostársuk ellen, kérve annak közlését. Együttal azt is kimondták, hogy a „Nyilatkozat” a „Székesfehérvár” előtt titokban tartandó. Ehhez képest — 17 orvos levél együtt — természetes, hogy kelő időben nekünk is kezünkhez jutott a nyilatkozat s mi azt loyallisan közre is adjuk, semmiféle orvosi érdekszövetséghez, sem ide, sem oda nem tartozunk. Sőt tovább mentünk s hogy az illető orvosok által tett vádakra a megátadottaknak alkalma legyen mindjárt a feleletet is megadni, közöltük vele a súlyos becsmérlést magában foglaló nyilatkozatot, megkérdvén tőle, mi azokra mondani valójga? A nagy közönség csak akkor ítelhet a dologban, ha mindkét felet meghallgatja.

Először itt közöljük a székesfehérvári orvosi kar nyilatkozatát:

Tiszelt Szerkesztőseg!

A székesfehérvári orvosi kar a f. hó 19-én tartott értekezlet alapján tisztelettel kéri, hogy az alábbi felvilágosítást becses lapjában közölni sziveskedjék.

A „Székesfehérvár” június 16-án megjelent 50-ik száma a dr. *Vizteleki-ügyről* megemlíti, hogy dr. *Vizteleki Frigyes* az alispán urhoz benyújtott beadványának: szemérméletlen kényé-irigy hájszának jelenti ki az ellene való áskálódást, a mely bszemből is eredvén, semmiképen sem illendő tisztességes férfiakhoz. — Hogy dr. *Vizteleki* maga is alispán tekintette az orvosi kar felépését és csak végső székségből használta a fentebbi szavakat, erre nézve csupán annyit mondunk, hogy már hetekkel ezelőt közlünk többet felkerestek lakásán és kérte, hogy segítse nekünk bnyáj. Legutóbb az alábbi nyilatkozatot intézte az orvosi karhoz.

Nyilatkozat. Alulírt sajnálatomat fejezem ki, ha eddigi orvosi működésselm kartársaimnak rosszat látom magamra és amennyiben akaratom és tudtomon kívül működésem az orvosi tekintélyt sértette volna, igyekszem fogok, hogy a jövőben kartársaimnak megbecsülését kiérdemlelem és viszont igérem, hogy kartársaimat megbecsülni fogom és az orvosi tisztesség ellen cselekedni nem fogok. Egyben kérem az ellenem indított eljárást beszüntetni.

Ezen nyilatkozatot az orvosi-kar, a mul-tak miatt elegendő garanciának nem tekinthette a jövőre nézve, hanem kénytelen volt ahhoz ragaszkodni, hogy dr. *Vizteleki* a fentebbi Nyilatkozat-ban csupán érintett becsmerést meg-felölto pozitívabb és általunk megörzendő alakban tegye meg.

Dr. *Vizteleki* ezen nyilatkozat benyújtása alkalmával követeltük át, egy vidéki kartárs — által előtérjesztéssel — át, melyből az látszik, hogy ohajjára, hogy úgy a kar kebelében sinán intézések el. Az orvosi a kar botrányát kerülendő és egy kartársát a — történetek dacára — kimélni óhajtján, utat-módot akart neki nyujtani arra, hogy kivánsága teljesüljön, ha kelő beismerő nyilatkozatot tesz. Ezen nyilatkozat aláírását ő megtagadta és az ügyet a nyilvánosság elé vitte. Mi őt ezen ténem akarjuk követni, hanem

várjuk az agynek törvényes lefolyását, de kijelentjük azt, amit az alispán urhoz benyújtott beadványunkban is hangsúlyoztunk, hogy dr. *Vizteleki* eljárása — melyet az orvos-szövetség már négy év előtt is alaposan kifogásolt, — nem pedig az orvosi kar tekintélye tette székségség felépésünknek

Teljes tisztelettel:

A székesfehérvári orvosi-kar.
Erre viszont dr. *Vizteleki Frigyes* az következő nyilatkozatot intézte lapunkhoz:

Tehtetes Szerkesztő Ur!

Szíves volt közölni velem ama nyilatkozatot, amelyet néhány orvosi diplomával rendelkező egyén a „székesfehérvári orvosi kar” nevével használva a „Székesfehérvári Hirlap” a „Fehérmegyei napló”, s a „Székesfehérvár és Vidék” lapoknak közlés végett megküldött.

Ezen nyilatkozatra a következőket jelentem ki, kérv tehtetes Szerkesztő urhoz, hogy b lapjában e nyilatkozatnak helyt adni sziveskedjék. Az általuk közölt s nekem impudált „Nyilatkozat” elejétől az utolsó betépig szemérméletlen rágalmak. Az orvosi karhoz én semminemű nyilatkozatot, írást, vagy kijelentést nem intéztem és a ki azt állítja, hogy én ilyet írtam vagy mondtam, azt aljas rágalmazónak jelentem ki. Tudom azonban azt, hogy család módom mit fordítottak ezek az urak?

Mikor a 17 orvosi inaugurált házja ellenem megindult, egy jó ismerős kollégám eljött hozzám s azt mondotta, hogy egyik ellenfelem küldte őt, hogy intézzenék el simán ezt a késhégyig ígérköz harozot. Ügyvédem s több jó emberem is rá beszélték, hogy noha teljesen tisztán állok az ellenem indított hájszában, tekintettel az ellenfelek nagyobb számára, adjak nekik mandátumot az ügy sima elintézésére. Tehát ellenfeleim felszólították, barátaim unszolóra azt mondtam: hajlandó vagyok minden oly békés elintézésre, a mely egyéni és orvosi tisztességgel ellentétben nem áll. Egy szóval sem többet sem kevesebbet. Ügyemben eljár bertalmi ténykedéséről tovább tudomásul nem birtam, csak azon kijelentéseket hallottam, hogy „ellenfelem becsületlenül megfogadták”, hogy a tárgyalásról s annak egész lefolyásáról hallgatni fognak. Mikor a nyilatkozatot előm hozták, a melynek tartalmáról előzetesen foglaltam sem volt, természetesen nem írtam azt alá s az egyezkedést kerelen s határozottan visszautasítottam.

Ezek az urak tehát először is az általuk küldött s általam későbbben szintén megbízott kollégámnak adott becsületzavukat megszegték, másodszor pedig tudva valótlant állítanak akkor, amikor a mandátumsimán által tárgyal, de általam előzetesen sőt nem ládott, velem csak később közölt, de általam kerelen visszautasított nyilatkozat-formulát mint az én meggett nyilatkozatomat ténstetik fel.

Ezekkel az emberekkel én csak a bíróság előtt számolhatok.

Tehtetes Szerkesztő urnak

Székesfehérvár, 1902. június 21.

kiváló tisztelettel

Dr. *Vizteleki Frigyes.*

Ezekhez nekünk csak kevés megjegyezni valók van. Az egyik az, hogy ha a székesfehérvári doktor urak így folytatják marokodásukat, az orvosi működéshez föltétlen székségség bizálmát vezetik el. Továbbá, hogy a székesfehérvári orvosi kar” címzet használni csak akkor illik, ha a nyilatkozatokkal minden orvos, kivétel nélkül egyetért. A mi pedig az ügy érdemét illeti, a magukat „székesfehérvári orvosi kar”-nak nevező doktorok az állítják, hogy dr. *Vizteleki* hozzájuk egy nyilatkozatot intézett, ez viszont tagadja azt. Most tehát az orvosokon a sor. Miután hozzájuk intéztetett a nyilatkozat, annak náluk is kell lenni, tessék tehát azt közösen megkíteni. Ha ezt nem teszik, az objektív közvélemény kénytelen annak a kijelen-

tésének hitelt adni, hogy az illetők tudva valótlant állítottak. Ez pedig csakugyan nem méltó az orvosi diplomához, mert akkor nem lehet biztos az ember abban, hogy az illetők mindig való bizonyítványokat állítanak ki. Az, hogy magánbecsületzavukat mennyiben tartják meg, már nem vonatkozik orvosi működésükre. Letelneke azért igen jó orvosok.

— A kereskedelmi társulat június hó 29-én, vasárnap délelőtt 10 órakor *Wertheim Armin* elnök-lete alatt rendkívüli közgyűlést tart. A tárgysorozat a következő: 1. Az alapszabályok módosítása. 2. A felét kereskedelmi iskolai telekre vonatkozó szerződés megkötése. 3. A *Keresztes Zsigmond* lemondásával megüresedett pénztárnoki állás betöltése. 4. Esztelges indítványok.

— **Érdekes venüleg.** Egy ismert zsidó tudós járt most Székesfehérváron: *Rohkach L.*, ki Palesztinában, Jaffában született és nevelkedett, 20 éves kora óta pedig a kairói „Arab irodalmi társaság” megbízásával, tanulmányok esközlése céljából, világkörüli utazást tesz. Bejárta egész Afrikát, Assia nagy részét, hosszabb időt töltött Észak-Amerikában és Europa valamennyi országában. Közben nagy irodalmi munkásságot fejtett ki, héber és arab nyelven írt 22 kötetet. Nyolca éven át vezetője volt a palesztinai zsidó kolonizációnak, a legutóbbi években pedig Oroszország s Románia zsidóságát tanulmányozta és a zionizmus kérdéseivel foglalkozott. 14 nyelvet tökéletesen beszél, legjobban hébert, arabul, törökül és perzsal, de az európai nyelveknek is teljesen birtokában van. Ugy Budapesten, mint az ország nagyobb városában rendkívül érdekes felolvasásokat tartott már a legkülönbözőbb the-ákról, mindentűt feltűntetve kelte klasszikus stílusával és előadásának szellemességével. E hó 23-án délután 6 órakor lesz felolvasása Székesfehérvárról az ir. hitközség disztromében.

— **Lelekész választás.** Az orthodox hitközség lelekési állása már két éve betöltetlenül áll. Az általa dr. *Neumann* sárospataki rabbi pályázott a székségsé szónoklatot ma tartotta meg. Dr. *Neumann* az állást valószínűleg el fogja nyerni.

— **Fóti Frida** a kereszt jelenben. Sokan lesznek még, a kik emlékezni fognak az ideit színházi évad egyik simipathikus kis színésznőjére, *Fóti Frida*-ra, a ki az akkori hírek szerint a Viginánhároz nevűnnek szerződött. Mi volt igaz a birben, mi nem, nem tudjuk, tény az, hogy *Fóti Frida* most a budapesti színházponton nem a Viginánhároz, hanem a fővárosi nyári színház műsorán szerepel, a *Kereszt jelenben* című korrajában. E nevezetes sikert aruttott darab egyik mellékszerepét: Anchinét adja a mi székesfehérvári színházátogatók mondják, a derek kis naiva jó megállás helyét az ensembleba, a melynek különben *T. Csige Búke* és *Holczi Ilka* az erősségei.

— **Tolvajlás.** Deutschi Béla selyem-utca 1. szám alatti lakos a napokban egy kocsiát fogadtott fel, azonban két nap eltele után elbocsájtotta a szolgálatából. Az elbocsájtott kocsi az est beálltával visszatért a házába, a keriténen keresztül. Az istálló ajtaját betörve, onnan egy gyepölőszárat, 2 pár nyaklót, a nyitva álló szobából egy nagy téllkabátot, az udvaron álló baromfi kretreclből pedig egy tarka kacsaft emd el és a tolvajlások elkövetése után ugyanazon az uton a melyen jött, távozott. A károsult a rendőrségnek tett feljelentést a tolvaj kocsi ellen.

— **Az ev. ref. dalárdá mulatsága.** Az ev. ref. dalárdá folyó év június hó 15-én rendezett nyári mulatság alkalmával föltűntettek: Boross Sándor 3 korona, Saára Gyula, Lőrinc Elek, Flits Pál 2 korona, Sövegőszó János 1 korona 60 fillér, Luczkovics Béla, N. N., Schwarz N.-né, Borza Jánosné, Papp Józsefné, Papp Deszö, Kaufmann F. 1 korona, Schvern Antal, N. N., Nics János 80-80 fillér, Orbán Istvánné, Öregy Léser Józsefné, Papp Gáborné, Vachter Andrásné, Sauger Istvánné, Parkas Jánosné, N. N. 40-40 fillér, Virág László 20 fillér, melyért a dalegvlet mód köszönetet. Továbbá Papp Katicának is, ki a rendező szalagokat díj nélkül, nem különben T. Latkovits Bélának, ki szintén díj nélkül engedte át helyiségét, a választmány köszönetét nyilvánítja.

Zenevizsga. Tomm Béla zenetanár zeneiskolájának növendékei, szerdán július hó 25 én délután fél 5 órakor tartják vizsgálatukat a főgimnázium diásterében.

Évzáró vizsgák. A székesfehérvári i. r. vállalkozás iskolájában az évzáró vizsgálatok a következő sorrendben fognak megtartatni. Kedden 24-én d. e. 8 órakor az I., ugyanezen nap d. u. 2 órakor a II.; szerdán 25-én d. e. 8 órakor a III. d. u. 2 órakor a IV. osztályban. Az évzáró ünnepély 26-án reggel 9 órakor lesz a teaulombban melyre az iskolások a szülőke- és antijbarátokat ez uton meghívja.

Sörtévéz a megyében Gyáron közönsé-
ben a sörtévéz járványveszélyt lépett fel. A hatóságok a szükséges óvintézkedéseket megtették, a közönségre a zárlat elrendeltek.

Anyakönyvi hírek. 1902. évi június hó 14-től június hó 21-ig. *Szállott; 18. Elhalt; 18. Házasságra lépett; 1 pár. Kihirdetés.* Schwartinger Ferencné békéosi és Fröschl Anna, varrónő Székesfehérvár. — Kövesdi Miksa kereskedő-segéd Székesfehérvár és Fischer Riza Duna-Pentele.

Kutya- és majomszínház. Mi mindnara képe a kutya azt híven bizonyítja a vásártéri

Preechtele-féle kutyaszínház, a hol az időmított állatok mátl kezdve nagyobb csoportokban egyttem mutatják be művészetüket. A közönség különféle kutyafajok produktióval ismerkedik meg, a melyek mesterek a maguk művészetében: száznál is több az alfabet tükri nyitott könyv a nemes állók előtt. A színház betanított kutyáinak állománya mintegy 20-ra tehető. Ezeket a tonyéket csak akkor ismerik meg, ha arról személyesen meggyőződünk. Bővebb programot hirdetésünk nyujt.

Időgenek névsora 1902. június hó 21-én Barnai Ignác „Magyar Király” szállodája. Boschan G. gazdatiszt Tökly, Molnár Elek lókereskedő Mura-Király, Kohn Éde utazó Bécs, Szepesi Éde kereskedő Miskolcz, Grosz Jenő Miskolcz, Keller Béla kereskedő Miskolcz, Fischer Mór kereskedő Miskolcz, Schwarzs kereskedő Miskolcz, Heiman Jenő ker Miskolcz, Küfler Benő és fia nagybirtokos Győr, Hansor lókereskedő Szabánka.

Enderz János „Fekete Sas” szállodája. Spitz Viktor utazó Bécs, Grtátföld Ignác Budapest, Neubauer kereskedő Győr, Szabó Jenő kereskedő Győr, Kiss Sándor keres. Szombathely.

Piaczi árak. Székesfehérvár június 18-án. Buza: 10. 9.10.; Rozs: 6.90 - 7.00; Zab: 6.90; Kukorica: 5.20 - 5.30. Az árak 50 kilonként, koronáértéken értendők.

Papp Károly

székesfehérvári, Városházter
a városi t. karok épületében. (Bejárati a
Megyeház-utczából.)

Elfogad minden e szakmába végző munkát egy festésre, valamint tisztításra a legmennyiségűbb feltételek mellett.
Csipfelfüggyök a legrovidebb idő alatt festetnek, vagy tisztítottak.

gyás z ru há k

48 óra alatt készítettek.

Vidki rend el ek megbízható lelkisemretességgel eszközöltettek.

SZEKERÁK és HORNYÁNSZKY-nál

a végeladás már csak négy hétig tart.

Az összes diszmu árúk, játékok és edényfélék

féláron,

használati apróságok 40% engedménnyel lesznek elárusítva

A vásár-terén június 21-től június hó 23-ig.

Világhírű kutya és majomszínház.

Naponta nagy előadások, óránként d. u. 4 órakor este 6 és 8 órakor tartanak.
A világ legjobban tanított

Uj. Verseny nélküli. kutyái. Verseny nélküli. Uj.

Cáró a világon az egyetlen zongorista uszkár, mely 20 társával — romek állattak — egyetemben fogja művészetét bemutatni és a látogatók esodálátát legnagyobb mértékben felkelteni.

Cáró elsősorban művészi mutatóny-szám: többek között az „Utolsó rózsá-t”, „Mártha” című operából az „Egyházi kar”-t sbb. járása zongorán, a mi eddig egyedül áll a világon. A löbbi kutyával egy nagyszerű potpurit ad elő. Ezeket gondos tanítással és nagy kitarással annyira vittük, hogy önállóan írnak, olvasnak és minden a közönség által feladott számítéltel megfejtenek, ismerik a színeket és virágokat, ügyes tornászok és balett-táncosok. Győzszóval még eddig soha nem látott mutatványokkal mulattatták a n. é. közönséget.

Hol láthatni kutyákat zongorázni?
Hol láthatni kutyákat olvasni?
Hol láthatni kutyákat számolni?
Hol láthatni kutyákat írni?

Hol láthatni kutyákat bukfeneczeket vetni?
Hol láthatni kutyákat mint akrobátákat?
Hol láthatni kutyákat mint balett táncosokát?

a Preechtele-féle a világ legidomítottabb és legokosabb kutyáinak a színházában, melyek a legelőkelőbb színházakban ismeretesek s híresek és a melyek mutatványaikkal a cs. és kir. fenségek legmagasabb elismerését kiérdemelték.

Peccát. Bessenel elmenteltük, hogy PREECHTE HERMANN ur 1902. III.16-án Pálafában azon szerencsében részesült, a Pflörczegei pár Frigyes és Izabella 6 Fenségeit és azok Fens. gyémantokai előtt kitanított kutyáit bemutatni. Ezek tanítókönyvsége a legnagyobb bálumot kollette. — Pozsony, 1902. március 15-én. — A főudvarmestéri hivatal részéről.

Az iroda igazgató.

HELYÁRAK: I. hely 1 korona. — II. hely 80 fillér. — III. hely 60 fillér. — Állóhely 30 fillér. — Gyermek és katonák félret fizetik, állóhelyen 20 fillér.

Ezen nagyrédeki előadásokra bátorodunk a n. é. közönséget alázattal meghívni.
Mély tisztelettel

az igazgatóság.

KRAUSZ F. VILMOS

Bása utca 2. sz. — Telefon: 88.

Nagyon olcsó kölcsönt szerzek

kis vagy nagy földbirtokok és háztulajdonosok részére 15, 22, 33 1/4, 38, 50 évi törlesztésére.

4 1/2 - 5 0/0 kamatra

Adósnak jogában áll a kölcsönt egészen vagy részben a fenti idő lejárta előtt bármikor visszafizetni, fél éves előleg-s felmondás mellett, míg ellenben a pénzüintézet nem mondhat előbb tel.

Ha a birtokot terhelni már előző drága kölcsön, de a kölcsönösszeget fel akarja emeltetni, vagy a kamattal drágítja, akkor a föld birtokosok feléig a községi becselvel figyelembavétele mellett nemcsak felemlhetjük, de a drága kamatot feleselrélhetjük olcsó kamatra

Ha betáblázott kölcsöne már van, ugy az újabb olcsóbb kölcsöntől bekebelezési százalékokat nem kell fizetni.

Ezek keresztülvitele végett nem okvetlen szükséges Székesfehérvárra személyesen bejönni, teljesen elégséges ha l-vóllig postán letafizik be külden

a hiteles telekkönyvi kivonatot,

kataszteri birtokvit, községi beca-
levelet.

Levélbeli vagy szóbeli kérdésöködre azonnal szívesen szolgálak felvilágosítással.

Reménylendő gabna és gyapjaterményekre szerzek előleget, katonatiszteknek és állami hivatalnokoknak személyhitelt igen szolid feltételek mellett.

15 évi törlesztésre 4.75 százalékkal	4.75
22 " " " " "	4.75
30 " " " " "	3.75
33 " " " " "	3.50
38 " " " " "	3.50
45 1/2 évi törlesztésre " " "	3.25
45 1/2 évi törlesztésre " " "	2.97
50 " " " " "	3.89
50 " " " " "	2.66
50 " " " " "	2.90
50 " " " " "	2.78

mely félvénként fizetendő fizetésben nemcsak a kamat, de a tőke törlesztése is befffoglaltatik.